

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudcem JUDr. Pavlem Vlachem ve věci žalobce: **R [redacted] I [redacted]**, bytem [redacted], zast. JUDr. Petrem Ritterem, advokátem, se sídlem Olomouc, Riegrova 12, proti žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o zadostiučinění nemajetkové újmy,

t a k t o :

- I.** V části, v níž se žalobce na žalované domáhal zaplacení částky 25.000,- Kč, se řízení o žalobě **zastavuje**.
- II.** Žalovaná je **p o v i n n a** zaplatit žalobci úrok z prodlení z částky 25.000,- Kč ve výši 7,5% ročně za období od 14.7.2012 do 1.11.2012 do 15 dnů od právní moci rozsudku.
- III.** Žaloba, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku 50.000,- Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 7,5% ročně od 14.7.2012 do zaplacení, **s e z a m í t á**.
- IV.** Žalovaná je **p o v i n n a** zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 19.496,- Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku, k rukám zástupce žalobce.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou došlou zdejšímu soudu dne 14.9.2012 domáhal na žalované zaplacení peněžitého zadostiučinění částkou ve výši 75.000,- Kč za nemajetkovou újmu, jež žalobci vnikla v důsledku zahájení a pokračování (vedení) trestního stíhání jeho osoby jako obviněného ze spáchání trestného činu ublížení na zdraví podle ust. § 224 odst. 1, 2 trestního zákona (dále „TZ“), kteréžto trestní stíhání žalobce (jako posléze obžalovaného) bylo zahájeno usnesením policejního orgánu ze dne 30.10.2009 a skončeno rozsudkem Okresního

soudu Uherské Hradiště ze dne 10.11.2011, sp.zn. [REDAKCE] kterým byl žalobce na něj pro uvedený trestný čin podané obžaloby zproštěn podle ust. § 226 písm. a) trestního řádu („TR“). Zahájení a další vedení trestního stíhání vůči své osobě shledává žalobce s ohledem na jeho výsledek nezákonným, zakládajícím s přihlédnutím k okolnostem, které zahájení a vedení trestního stíhání provázely (představovaným zejm. pochybením orgánů činných v trestním řízení, jež nevyhověly návrhům žalobce na doplnění dokazování znaleckým posudkem, pročež jej žalobce musel obstarat sám), jakož i (a to zejm.) důsledkům, které trestní stíhání přineslo v osobnostní sféře žalobce, nárok na odškodnění tímto způsobené nemajetkové újmy, a to v penězích. Adekvátní částkou se žalobci jeví právě částka 75.000,- Kč. Mezi uvedené důsledky trestního stíhání v osobnostní sféře řadí žalobce zejm. ohrožení trestem zákazu činnosti (řízení), jehož uložení by mělo pro žalobce, dispečera ve společnosti Veolia transport Morava a.s., profesně likvidační důsledky, jakož i to, že trestní stíhání nepřidalo žalobci na kvalitě jeho partnerského života, vystavilo ho do pozice trestně stíhané osoby v práci, a dále pak byť i jen potenciální dehonestaci v místě bydliště, kam se žalobce nadto čerstvě přestěhoval (žalobci byly poštovní doručovatelkou v relativně malé obci doručovány obsílky s červeným pruhem). K uvedenému přistupuje i skutečnost, že prostředky, jež žalobce vynaložil zálohově na obhajobu v trestním řízení, byly mimo jeho dispozici, nemohl jimi v průběhu doby disponovat, byly mu sice žalovanou, jak připouští, zaplacený, ale až ex post, tyto prostředky tedy nemohl použít ať už k jejich zhodnocení např. na spořicí účet, nebo k obohacení vlastního osobního života, kdy si s jejich pomocí např. mohl zaplatit dovolenou.

Na žádost o odškodnění, učiněnou vůči žalované dopisem ze dne 11.1.2012, reagovala věcně žalovaná až dopisem ze dne 10.8.2012, jímž žalobci vyslovila omluvu, tuto žalobce i přihlédnutím k době uplynulé od skončení trestního stíhání považuje za nedostačující formu odškodnění. Žalobci proto s ohledem na negativní stanovisko žalované nezbyvá, než se svého práva na odškodnění nemajetkové újmy v penězích domáhat u soudu podanou žalobou, a to spolu s příslušenstvím (zákonným úrokem z prodlení) od 14.7.2012 (jakožto dne následujícího po uplynutí šestiměsíční lhůty od doručení žádosti o odškodnění žalované – dne 13.1.2012) až do zaplacení.

Žalovaná (jednající v souladu s ust. § 6 odst. 1, 2 písm. a) zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (dále jen „zákon“) shora označenou organizační složkou) navrhla zamítnutí žaloby. Učinila nesporným, že se na ni žalobce dne 13.1.2012 obrátil s návrhem na mimosoudní projednání nároku na odškodnění nemajetkové újmy, jež mu měla být způsobena zahájením a vedením trestního stíhání jeho osoby. Žalovaná uznává existenci odpovědnostního titulu (nezákonného rozhodnutí), z uvedeného důvodu uhradila žalobci na odškodnění nemajetkové újmy za (nezákonné) trestní stíhání právě částku 25.000,- Kč (na podkladě stanoviska ze dne 29.10.2012), kterou považuje jednak za odpovídající, jednak je toho názoru, že tím předběžně žalobcem uplatněný požadavek z tohoto titulu uhradila zcela. Ve vztahu k částce 50.000,- Kč požadované žalobou tak žalovaná namítla nedostatek předběžného projednání nároku.

Podáním doručeným soudu dne 4.1.2013 vzal žalobce žalobu ohledně částky 25.000,- Kč zpět, s tím, že tato mu byla uhrazena žalovanou dne 1.11.2012, na žalobě tak setrval v rozsahu uvedeném ve výrocích II. a III. rozsudku. V souladu s ust. § 96 odst. 1, odst. 2 věta první a odst. 4 o.s.ř. proto soud rozhodl, jak ve výroku I. tohoto rozsudku uvedeno, když ve věci samé před zpětvzetím žaloby nebylo jednáno, procesní stanovisko žalované k částečnému zpětvzetí žaloby proto nebylo třeba zjišťovat.

Již ze shodných tvrzení účastníků soud vzal za prokázané, že se žalobce obrátil na žalovanou s žádostí o poskytnutí peněžitého zadostiučinění za nemajetkovou újmu, a to dne 13.1.2012. Ze samotné žádosti pak soud zjistil, že tato je koncipována shodně jako žaloba a že je jí bez jakýchkoliv pochybností (alespoň dle názoru soudu) na žalované požadováno odškodnění právě ve výši 75.000,- Kč. Ze stanoviska žalované ze dne 29.10.2012 soud zjistil, že žalovaná na podkladě žádosti dovodila existenci odpovědnostního titulu představovaného nezákonným rozhodnutím a právě z tohoto titulu přiznala žalobci na odškodnění částku 25.000,- Kč, kterou mu vyplatila dne 1.11.2012 (jak soud zjistil z výpisu z bankovního účtu, na nějž byla žalovanou tato částka poukázána). Lze tedy uzavřít, že žalobce splnil podmínku pro soudní uplatnění nároku na odškodnění nemajetkové újmy způsobené nezákonným rozhodnutím, předvídanou ust. § 14 zákona. Text žádosti o odškodnění podle názoru soudu neposkytuje prostoru pro úvahu žalované, že by žalobce měl na nároku uplatněném posléze žalobou na žalované požadovat toliko částku 25.000,- Kč.

Soud vzal ze spisu Okresního soudu v Uherském Hradišti sp.zn. [REDAKCE] za prokázaný průběh trestního stíhání žalobce ve smyslu jeho v žalobě popsaného základního ohraničení, počínaje jeho zahájením (usnesením policejního orgánu ze dne 30.10.2009) a konče rozsudkem jmenovaného soudu ze dne 10.11.2011, jímž byl žalobce na něj podané obžaloby zproštěn podle ust. § 226 písm. a) TŘ (o tomto výsledku trestního stíhání mezi účastníky ostatně nebylo sporu).

Podle ust. § 1 zákona stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle ust. § 2 zákona se odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit. Podle ust. § 5 písm. a) zákona stát odpovídá za podmínek stanovených zákonem za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v trestním řízení. Podle ust. § 7 odst. 1 zákona mají právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda. Podle ust. § 8 odst. 1 zákona nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán. Podle ust. § 26 zákona, pokud není stanoveno jinak, řídí se právní vztahy upravené v zákoně občanským zákoníkem („o.z.“). Podle ust. § 31a odst. 1 zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 cit. ust. se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédně k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Dle konstantní soudní judikatury navazující na rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23.2.1990, sp.zn. 1 Cz 6/90, publikovaný pod č. 35 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, ročník 1991, platí, že nárok na náhradu škody způsobené zahájením (vedením) trestního stíhání, jež neskončilo pravomocným odsouzením, je na místě v určitých případech posoudit jako (specifický) nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím. Rozhodnutí o zproštění obžaloby z důvodu podle ust. § 226 písm. a) TŘ je přitom (typickým) rozhodnutím, které, byť nikoliv výslovně, ruší účinky zahájeného trestního stíhání, činí rozhodnutí, jímž bylo trestní stíhání zahájeno, ve smyslu odškodňovacího zákona a (pouze) pro jeho účely „nezákonným“. Zakládá proto nárok na náhradu škody ve smyslu ust. § 1,2 zákona (o čemž mezi účastníky ostatně není sporu). Uvedené právo nemá pouze ten, kdo si obvinění zavínil sám a ten, kdo byl obžaloby zproštěn nebo proti němuž bylo trestní stíhání

zastaveno jen proto, že není za spáchaný trestný čin trestně odpovědný nebo že mu byla udělena milost nebo že trestný čin byl amnestován.

Soudní judikaturou byl tedy s pomocí extenzivního výkladu zákona konstituován nárok na náhradu škody (*majetkové újmy*) zákonem přímo nezaložený, způsobené zahájením (vedením) trestního stíhání, jež neskončilo pravomocným odsouzením, ale jiným kvalifikovaným rozhodnutím. Již shora v tomto směru uvedená judikatorní východiska platí bezpochyby (a mezi účastníky o tom ostatně není sporu, žalovaná existenci odpovědnostního titulu představaného nezákonným rozhodnutím uznává, žalobce proto odškodnila) analogicky po novele zákona provedené zákonem č. 160/2006 Sb. i pro oblast nároků *nemajetkové* povahy, jak se podává např. i z rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27.6.2012, sp.zn. 30 Cdo 2813/2011).

Odpovědnostní titul (nezákonné rozhodnutí) je tedy v dané věci dán, žalobce byl, jak nutno dovodit z výsledku trestního stíhání, „nedůvodně“ či „nezákonně“ (v uvedeném odškodňovacím smyslu lze uvedené termíny považovat za synonyma) trestně stíhán. Existenci jakýchkoliv shora uvedených skutečností vylučujících odpovědnostní titul (tj. zejm. zavinění žalobce na zahájení trestního stíhání proti jejich osobám) žalovaná ani netvrdila. Pokud se nicméně jedná o existenci dalšího odpovědnostního předpokladu představaného vznikem *nemajetkové* (morální) újmy, zde je situace složitější.

V rozsudku ze dne 27.1.2011, sp.zn. [REDAKCE] proti němuž nicméně nebylo podáno odvolání a neprošel tak (ani) odvolacím přezkumem, vyšel zdejší soud ve skutkově a právně analogické věci z úvahy, podpořené v době absence jakékoliv na věc dopadající judikatury Nejvyššího soudu zejm. poukazem na náleznost Ústavního soudu ČR sp.zn. IV. ÚS 428/05 ze dne 11.10.2006, vyjádřené v odůvodnění rozsudku tak, že „*každé zahájené a vedené trestní stíhání představuje postup (prvek) porušující jednotlivá osobnostní práva, a to vždy (byť v různé intenzitě) minimálně práva garantovaná čl. 10 Listiny. Jestliže Soud (v rozsudku míněn ESLP) spojuje bez dalšího vznik nemajetkové újmy s nesprávným úředním postupem představovaným porušením práva na projednání věci v přiměřené lhůtě (viz. v tomto směru rozsudek Soudu ze dne 29.3.2006 ve věci Apicella proti Itálii), pak soud dospívá k závěru, že i v případě nezákonného trestního stíhání (tedy odpovědnostního titulu představaného nezákonným rozhodnutím) je na místě rozumně koncipovat vyvratitelnou domněnku o tom, že obviněnému (obžalovanému) tímto zásahem do jeho osobnostních práv jistá nemajetková (morální) újma vznikla. Pokud se však jedná o odškodnění této újmy, její forma a příp. výše musí vždy odpovídat intenzitě zásahu. Míra této intenzity bude dle soudu dána vždy především tím, zda dané trestní řízení bylo spojeno s omezením osobní svobody obviněného či nikoli, dále tím, v jakém postavení – ve smyslu sociálních vazeb – se v době zásahu obviněný nacházel, jaké „publicity“ se trestnímu stíhání dostalo, dále tím, zda se v případě obviněného jednalo o osobu bezúhonnou či naopak osobu mající kriminální minulost apod., jakož i naplněním veškerých dalších kritérií, s nimiž pracuje soudní judikatura ve věcech odškodňování nemajetkové újmy způsobené porušením osobnostních práv (srov. § 13 odst. 2 o.z.: „pokud by se nejevilo postačujícím zadostiučinění podle odstavce 1 zejména proto, že byla ve značné míře snížena důstojnost fyzické osoby nebo její vážnost ve společnosti, má fyzická osoba též právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích“).*

Jak ze shora provedené citace vidno, soud konstruoval v případě zahájení a vedení trestního stíhání v uvedeném rozhodnutí vyvratitelnou domněnku vzniku *nemajetkové újmy* v důsledku trestního stíhání (tj. nezákonného rozhodnutí) zcela shodně jako u nepřiměřeně dlouhého řízení. Uvedená konstrukce však (dle názoru soudu) nadále neobstojí, neboť podle (později) přijatých judikatorních závěrů platí, že „*zatímco v případě nepřiměřené délky řízení se újma*

na straně poškozeného presumuje, musí být újma založená jinou skutečností prokázána, není-li zjevné, že by stejnou újmu utrpěla jakákoli osoba, která by byla danou skutečností postižena, a šlo by tedy o notorietu, kterou dokazovat netřeba“ (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 15.3.2012, sp.zn. 30 Cdo 2555/2010, či rozhodnutí téhož soudu ze dne 3.7.2012, sp.zn. 30 Cdo 4280/2011, jakkoliv z rozhodnutí téhož soudu ze dne 27.6.2012, sp.zn. 30 Cdo 2813/2011, by snad byl možné dovodit, že vznik újmy bude presumován a prokazována bude toliko její intenzita..). V poměrech trestní věci žalobce vychází soud z toho, že vznik imateriální újmy (jakkoliv je trestní stíhání dle již vzpomenutého rozhodnutí Ústavního soudu ČR sp.zn. IV. ÚS 428/05 spojeno vždy s jistým individuálním diskomfortem trestně stíhaných osob) není na místě presumovat, ale prokazovat, stejně tak jako intenzitu (případně) újmy, odůvodňující peněžní odškodnění. Jestliže totiž žalobce nebyl v průběhu trestního stíhání omezen na osobní svobodě, jeho trestnímu stíhání se nedostalo žádné (natož široké) publicity, nedošlo tedy k medializaci jeho zahájení a vedení, zpřístupnění této informace širšímu okruhu subjektů, čímž by nějak utrpěla či byla ohrožena reputace žalobce na poli jeho dalších aktivit (např. pracovních; k úvaze o omezujícím vlivu v této oblasti pro případ hypoteticky uloženého trestu zákazu činnosti do budoucna přihlížet dle názoru soudu nelze), nedošlo ke snížení důstojnosti žalobce či jeho vážnosti ve společnosti, žalobce tedy nebyl v nejširším slova smyslu dehonestován, a to ani ve svém nejbližším okolí, jak ostatně sám připouští (rodina sama ho podpořila a věřila mu), pak má soud za to, že vznik újmy trestním stíháním není v jeho případě namístě považovat za notorietu, ale je třeba jej prokazovat. V této souvislosti lze poukázat i na skutkovou povahu věci posuzované právě Ústavním soudem v nálezu sp.zn. IV. ÚS 428/05 („trestní stíhání a z něho vzešlý trest představují vážný zásah do osobní svobody jednotlivce, a vyvolávají i další negativní důsledky pro osobní život a životní osud jednotlivce“, „trestní stíhání a konečně i výkon trestu tak zasahují do soukromého života jednotlivce, do jeho cti a dobré pověsti, tedy jsou rovněž způsobilé vedle porušení práva na osobní svobodu garantovaného čl. 8 odst. 1 Listiny, omezit či porušit právo jednotlivce na respektování a ochranu jeho soukromého a rodinného života, důstojnosti, osobní cti a dobré pověsti tak, jak je garantováno v čl. 10 Listiny. Je tedy nepochybné, že trestní stíhání, popř. výkon uloženého trestu, které byly realizovány v rozporu se zákonem, resp. ústavním pořádkem ČR, jsou způsobilé vyvolat vedle vzniku materiální škody (majetková hodnota, o kterou byl zkrácen majetek poškozeného, nebo o které bylo zkráceno případné rozhojnění majetku) i vznik nemateriální újmy“). Odlišnost s věcí danou je zřejmá – stěžovatel ve věci posuzované Ústavním soudem byl totiž nejen trestně stíhán, ale i odsouzen a na základě povolené obnovy řízení byl posléze odsuzující rozsudek zrušen, zásah státní moci v jeho případě byl tudíž nesrovnatelné intenzity s věcí žalobce („neboť po dobu, než došlo k povolení obnovy řízení a než byl učiněn konečný závěr, že trestný čin nebyl spáchán, byl stěžovatel konfrontován s tím, že je pravomocně odsouzeným pachatelem trestného činu. Po celou tuto dobu musel omezovat svou svobodu tak, aby vyhověl podmínkám podmíněného odsouzení, po celou tuto dobu byl nucen omezovat se ve svém svobodném jednání např. při výběru povolání, jejichž výkon je vázán na bezúhonnost, po celou tuto dobu byl vystaven nahlížení na svou osobu jako na osobu odsouzenou pro trestný čin. Tento zásah byl o to citelnější a intenzivnější, čím déle trvala doba od odsouzení stěžovatele do okamžiku konečného rozhodnutí o zastavení trestního stíhání“).

Žalobce po poučení dle ust. § 118a odst. 1, 3 o.s.ř. v zásadě zopakoval již shora podaná žalobní tvrzení, zdůraznil, že trestní stíhání pro něj bylo diskomfortem, byl v době zahájení trestního stíhání bezúhonnou osobou, po celou dobu trestního stíhání žil v obavách, že by mohl být odsouzen, „nepřidalo“ mu v uvedeném směru ani vydání trestního příkazu, kolegové v práci mu spíše vyjadřovali podporu, čekali, jak trestní stíhání dopadne.

Na podkladě shora rozvedeného (jež soud nemá důvodu nevzít za prokázané již přesvědčivým

a věrohodně působícím účastnickým výsledkem žalobce) lze jistě uzavřít, že žalobci určitá újma ztotožnitelná již s pochopitelnými subjektivními pocity jisté frustrace, obav či beznaděje vzniknout mohla, soud nijak nezpochybňuje a (již) účastnickým výsledkem žalobce považuje za prokazané, že žalobce vnímal trestní stíhání úkorně, tak jako by toto stíhání jistě vnímala řada bezúhonných osob nacházejících se v pozici žalobce. Tuto újmu, záležející v subjektivním vnímání jistě nepříznivé životní situace, však dle názoru soudu nelze dost dobře ztotožnit s podle zákona odškodnitelnou nemajetkovou újmu představovanou na podkladě dokazování zjištěným objektivním zásahem do osobnostních práv trestně stíhané osoby, tj. zejm. práv vyčtených v čl. 10 Listiny (na ochranu lidské důstojnosti, cti, dobré pověsti, soukromého a rodinného života), tedy do sféry osobní, soukromé, rodinné, profesní, příp. i jiné. Ke vzniku takové újmy v případě žalobce, jak již shora naznačeno, nedošlo – žalobce nebyl v průběhu trestního stíhání omezen na osobní svobodě, jeho trestnímu stíhání se nedostalo žádné negativní publicity, nevyvolalo negativní ohlas v jeho okolí, nedošlo tedy k žádné medializaci, zpřístupnění informace o zahájeném a vedeném trestním stíhání širšímu okruhu subjektů, tím spíše v dehonestujících souvislostech (na pracovišti tento fakt sdělil žalobce sám, zaměstnavatel i kolegové se k němu postavili s respektem k principu presumpce nevin, žalobce „nepřišel o práci“). Žalobcova reputace, čest, dobrá pověst byly toliko potenciálně ohroženy, k jejich poruše nedošlo, stejně jako v případě toliko hypoteticky ohrožených dalších pracovních aktivit. I s přihlédnutím k tomu, že uložení nepodmíněného trestu žalobci jako zcela bezúhonné osobě připadalo do úvahy s žalobcem zmiňovanou trestní sazbou od šesti měsíců do pěti (§ 224 odst. 2 TZ), resp. čtyř let (§ 147 odst. 2 trestního zákoníku) velmi nepravděpodobně, že trestní stíhání samotné netrvalo nijak delší dobu a že žalobce byl stíhán pro nedbalostní trestnou činnost obecně nevnímanou jako zvláště zavrženíhodnou (tak např. náhled okolí žalobce a jeho sociální status v případě trestního stíhání kupř. pro trestný čin pohlavního zneužívání by nepochybně byl dramaticky jiný, tím spíše při medializaci takového údajného trestního jednání), dospívá soud k závěru, že žalobci nemajetková újma spočívající v zásahu do jeho osobnostních práv zahájením a vedením trestního stíhání nevznikla, protože mu nezbylo, než žalobu v části, v níž na ní žalobce setrval, zamítnout.

Nad rámec shora posledně uvedeného pak soud konstatuje, že i kdyby dospěl k závěru o vzniku nemajetkové újmy trestním stíháním (např. i presumováním této újmy, když tato otázka není dle názoru soudu dosud přesvědčivě judikatorně uzavřena), nebylo by jeho rozhodnutí o tomto posledně probíraném žalobním nároku jiné, neboť intenzita takto připuštěné újmy by dle názoru soudu neodůvodňovala přiznání satisfakce v penězích, a to ani v částce nižší než žalobou požadované. Dostatečnou formou satisfakce by soud shledal (jakkoliv v rozporu s výsledně zaujatým náhledem žalované) konstatování, že k (nezákonnému) zásahu do práv žalobce předmětným trestním stíháním došlo, či dání zadostiučinění formou omluvy. V této souvislosti je na místě připomenout, že *„forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva namíste pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat.“* (30 Cdo 2813/2011). O případ, v němž obecná slušnost velí přiznání finanční satisfakce, však ve věci žalobce nejde, a to právě proto, že v něm nedošlo ke zmíněným poruchám, vylučujícím dle úvah soudu shora i vznik újmy (absence dehonestace, negativní publicity, tím spíše pokud by tato přetrvávala i po skončení trestního stíhání, pracovních dopadů, rodinných kolizí atd.).

Soud považuje za nutné zdůraznit, že nikterak nezpochybňuje a žalobci věří, že byl nucen v průběhu trvání trestního stíhání konfrontovat své výhledy, plány, úmysly s možností odsouzení za jednání, které, jak se posléze ukázalo, jednáním trestným nebylo, a že mohl celou situaci vnímat úkorně, mj. v obavách z dalších profesních potíží daných pro případ

uznání viny v zásadě automaticky ukládaným trestem zákazu řízení motorových vozidel. Uvedené však samo o sobě nemůže zdůvodnit finanční satisfakci. V již opakovaně zmíněném nálezu Ústavní soud uzavřel, že „je jistě právem a povinností státu zajišťovat ochranu společnosti skrze vyšetřování podezření ze spáchání trestné činnosti a jednatelce je povinen v určitém rozsahu omezení z toho vyplývající snášet. Pokud však orgány činné v trestním řízení dospějí k pravomocnému rozhodnutí, které se posléze ukáže jako nezákonné, nebo si v průběhu trestního řízení počínají nezákonným způsobem či způsobem neslučitelným s ochranou základních práv, čítajíc v to nejen extrémní případy nelidského či ponižujícího zacházení, ale též případy průtahů v řízení, jedná se o postupy, kterými již porušují jednotlivá osobnostní práva, jejichž ochrana je garantována čl. 10 Listiny“. V případě žalobce k žádným z těchto zmíněných postupů nedošlo.

Poskytnutí byť vyšší spíše symbolické částky, kterou žalovaná žalobci zaplatila, jakkoliv po podání žaloby, tak dle soudu spolu s dáním omluvy žalovanou, které se žalobci dostalo již dle jeho tvrzení před podáním žaloby, objektivně vzato představují (resp. by představovaly pro případ závěru o vzniku odškodnitelné újmy) dostatečnou satisfakci. Nic než zmírnění frustrace trestním stíháním vytrpěné (odhlédnuto teď od závěrů o prokazování/presumování újmy) se totiž žalobci stejně dostat nemůže – úplné odčinění (reparace) negativních prožitků, jež žalobci trestní stíhání přineslo či mohlo přinést, totiž není již z povahy věci možné, a to jistě ani poskytnutím vyšší částky než žalovanou coby jisté omluvné gesto uhrazené.

V rozsahu uvedeném ve výroku III. byla proto žaloba zamítnuta.

Pokud se jedná o žalobou požadované příslušenství, žalobce požadoval kromě zaplacení jistiny rovněž zaplacení úroku z prodlení. Nárok věřitele na zaplacení úroků z prodlení vzniká podle ust. § 517 odst. 1 a 2 o.z. tehdy, nesplní-li dlužník svůj peněžitý dluh řádně a včas, tedy je-li v prodlení. Žádost o odškodnění byla žalované doručena dne 13.1.2012. Dle ust. § 15 odst. 2 zákona, domáhat se náhrady škody u soudu může poškozený pouze tehdy, pokud do šesti měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen. S ohledem na znění posledně citovaného ustanovení stojí soudní judikatura na konstantním závěru, že stát se ocitá v prodlení s náhradou škody způsobené nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem teprve uplynutím šestiměsíční lhůty určené k předběžnému projednání nároku, jež začíná běžet ode dne uplatnění nároku poškozeným u příslušného úřadu, teprve ode dne následujícího po uplynutí lhůty jej stíhá povinnost zaplatit úrok z prodlení (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp.zn. 25 Cdo 2060/2001). S ohledem na shora uvedené je zřejmé, že první den prodlení v dané věci připadl na 14.7.2012, neboť zmíněná šestiměsíční lhůta uplynula dne 13.7.2012 (§ 122 odst. 2 o.z.). S ohledem na shora uvedené proto soud žalobě, pokud se jedná o požadavek na úrok z prodlení, vyhověl v rozsahu uvedeném ve výroku II. (neboť žalovaná částku 25.000,- Kč, kterou soud shledává, resp. by shledal odpovídajícím odškodněním, uhradila dne 1.11.2012, a to v zákonné výši stanovené nařízením vlády č. 142/1994 Sb., ve znění účinném k prvnímu dni prodlení (§ 1).

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 142 odst. 3 o.s.ř. per analogiam za současného použití ust. § 146 odst. 2 věta druhá o.s.ř. Žalobce měl ve věci, v níž rozhodnutí o výši plnění závisí na úvaze soudu, úspěch pouze částečný, a to co do částky 25.000,- Kč, kterou mu žalovaná uhradila až po uplynutí zákonné šestiměsíční lhůty, po jejímž uplynutí (a zároveň dříve, než došlo k úhradě) byla podána i žaloba, ač k tomu dle shora vyloženého náhledu soudu neměla právní povinnost. Soud proto žalobci přiznal náklady řízení, a to právě z částky 25.000,- Kč žalovanou (pozdě) uhrazené, byť by ji sám žalobci nepřisoudil, nikoliv tedy z částky požadované, neboť právě takové rozhodnutí dle soudu vyjadřuje spravedlivou vazbu mezi skutečným úspěchem žalobce a výší jeho nákladů.

Náklady řízení žalobce pak představuje částka uvedená ve výroku IV. rozsudku, odpovídající hotovým (cestovním) výdajům žalobce za cestu z místa bydliště k jednání u zdejšího soudu dne 19.3.2013 (210,- Kč) a nákladům zastoupení žalobce advokátem (odměna advokáta za zastupování dle ust. § 3 odst. 1 vyhl. č. 484/2000 Sb. ve výši 10.050,- Kč, náhrada hotových výdajů za převzetí a přípravu zastoupení, podání žaloby, dupliku k vyjádření žalované, částečné zpětvzetí žaloby a účast při zmíněném jednání soudu, tj. 5 x 300,- Kč podle ust. §§ 11 odst. 1 a 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.; náhrada za promeškaný čas strávený cestou z místa sídla advokáta k jednání soudu a zpět dle ust. § 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 AT ve výši 1200,- Kč za 12 půlhodin, dále náhrada cestovních výdajů – advokát žalobce, resp. jeho substitut, doložil vykonání jízdy vlastním osobním motorovým vozidlem k jednání soudu dne 9.3.2010 z místa sídla advokáta – Olomouc – a zpět, tj. celkem 560 km (2x280 km). Pokud se jedná o výši náhrady cestovních výdajů, sazba základní náhrady za 1 km jízdy osobním silničním motorovým vozidlem činí 3,60 Kč (§ 157 odst. 4 písm. b) zák. č. 262/2006 Sb.), tj. za 560 km jízdy celkem 2016,- Kč; průměrná cena 1 l motorového benzínu BA 95 pro rok 2013 dle § 4 písm. c) vyhl. č. 472/2012 Sb. ve výši 36,10 Kč, tj. při průměrné spotřebě 5,8 l paliva/100 km celkem 1.173,- Kč; částky odměny, náhrady hotových výdajů, náhrady za promeškaný čas a náhrady cestovních výdajů byly v souladu s ust. § 137 odst. 3 o.s.ř. zvýšeny o částku 3.347,- Kč odpovídající 21% dani z přidané hodnoty, již je advokát žalobce jako plátce DPH povinen z odměny za zastupování a vyčtených náhrad odvést.

Lhůta k plnění ve vyhovujícím výroku ve věci samé i ve výroku o nákladech řízení byla stanovena v souladu s ust. § 160 odst. 1 část věty za středníkem o.s.ř., když soudu je z jeho činnosti známo, že tato lhůta odpovídá administrativním podmínkám čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu, jimiž se žalovaná při výplatě peněžních plnění řídí. Soudu pak nejsou známy okolnosti, pro něž by bylo důvodné se domnívat, že stanovení delší lhůty k plnění oproti třídní lhůtě zákonné může způsobit žalobci jakoukoliv újmu.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí nebo na nařízení exekuce.

V Praze, dne 28. března 2013

JUDr. Pavel Vlach, v. r.
soudce

Za správnost vyhotovení:
Nikola Matesová